

ABROB

____/ semnat /____

20 _11_ _2020_

Mihail COTOROBAI

Avocatul Poporului (Ombudsmanul)

RAPORT PRIVIND VIZITA PREVENTIVĂ INSPECTORATUL DE POLIȚIE FĂLEȘTI

8 octombrie 2020

Raportul a fost elaborat de,
angajații Oficiului Avocatului Poporului,

- *Iurie DUBENCO, consultant principal, Direcția prevenirea torturii*
- *Aladin LOZAN, consultant, Direcția prevenirea torturii*
- *Diana MAZNIUC, analistă, Direcția prevenirea torturii*
- *Alexandru ZUBCO, șef, Direcția prevenirea torturii*

A. INFORMAȚII GENERALE DESPRE VIZITĂ

În conformitate cu dispozițiile paragrafului 8 din Regulamentul de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului aprobat prin Legea nr.164/2015 și a art.24, al.2 din Legea cu privire la Avocatul Poporului nr.52/2014, la 8 octombrie 2020 a fost efectuată o vizită preventivă la Inspectoratul de poliție FĂLEȘTI (în continuare IP Fălești).

Scopul vizitei: Monitorizarea situației persoanelor reținute și aflate în custodia poliției în contextul elaborării Raportului special al Avocatului Poporului privind situația persoanelor reținute și aflate în custodia poliției¹.

Alte vizite:

21.07.2010 - Centrul pentru Drepturile Omului

07.06.2018 – Oficiului Avocatului Poporului, Direcția prevenirea torturii

Standarde de monitorizare:

- 1) Rezoluția CES nr.663 C (XXIV) din 31/07/1957 privind Ansamblul de reguli minime pentru tratamentul deținuților;
- 2) Recomandarea Comitetului de miniștri ai statelor membre, referitoare la Regulile penitenciare europene REC (2006)2;
- 3) Rezoluția ONU nr.43/173 din 09/12/1988 privind Principiile pentru protecția persoanelor aflate sub orice formă de detenție sau închisoare;
- 4) Rezoluția ONU A/RES/57/199 din 18/12/2002 privind Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante.
- 5) Rezoluția ONU 40/33 din 29/11/1985 privind Ansamblul de regulilor minime ale Națiunilor Unite cu privire la administrarea justiției pentru minori (Regulile de la Beijing);
- 6) Recomandarea Rec (2006)13 a Comitetului de Miniștri al statelor-membre privind detenția provizorie, condițiile în care are loc aceasta, precum și aplicarea garanțiilor împotriva abuzului;
- 7) Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO) (articolul 3), protocoalele la CEDO și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Convenția europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante din 1987, precum și rapoartele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT) privind situația din Republica Moldova;
- 8) Codul de executare / Statutul Executării pedepsei de către condamnați.;
- 9) Legea cu privire la poliție.

NOTĂ: Aspectele relatate în Raportul de vizită descriu exclusiv situația din ziua monitorizării!

B. INFORMAȚII GENERALE DESPRE INSTITUȚIE

Inspectoratul de poliție Fălești se află în or. Fălești, str. M. Eminescu 18. Instituția, la momentul vizitei, era condusă de comisarul-șef, DI Oleg GHERMAN. IP Fălești dispune de izolator de detenție provizorie. Serviciul detenție și escortă transportă zilnic sau la necesitate deținuții în/din IP la izolatorul de urmărire penală al Penitenciarului nr. 11 din mun.Bălți, instanțe sau alte organe de drept.

Izolatorul de detenție provizorie este destinat pentru detenția persoanelor reținute pe un termen ce nu depășește 72 ore pentru adulți și 24 ore pentru minori. Izolatorul de detenție provizorie al IP Fălești se

¹ Această vizită de monitorizare a fost organizată în cadrul proiectului „Apărătorii împotriva torturii”, implementat de Oficiul Avocatului Poporului cu susținerea financiară a Uniunii Europene și Fundației Soros-Moldova.

află la demisolul clădirii. Acesta dispune de 9 celule, dintre care 5 sunt celule funcționale (celula nr. 2 – 2 persoane; celula nr.3 – 2 persoane; celula nr.4 - 2 persoane; celula nr.5 - 2 persoane; celula nr.6- 4 persoane), iar restul sunt sistate. La momentul vizitei în Izolator nu se deținea nici o persoană. În izolatorul IP Fălești sunt plasați reținuții aduși de IP Bălți, Direcția generală teritorială Nord a Centrului Național Anticorupție cu sediul în mun. Bălți, și Serviciul protecție internă și anticorupți al Ministerului Afacerilor Interne.

Ultima reparație cosmetică în IDP a fost efectuată în 2018. Potrivit conducătorului IP Fălești, Izolatorul de detenție provizorie ar fi necesar de renovat, însă acesta ar putea fi sistat de către IGP.

Registrele din IDP ce țin de evidența persoanelor reținute/arestate, de examinare medicală, scoaterea din celule etc. sunt completate formal și necesită revizuite și aducerea în conformitate cu noile instrucțiuni ale IGP.

C. COOPERAREA

Angajații IP au manifestat deschidere spre cooperare și comunicare directă pe durata vizitei. Angajații OAP nu au avut restricții la accesul în instituție, la registrele de evidență a persoanelor reținute, biroul de anchetă, blocul sanitar, blocul alimentar, curtea de plimbări și spațiile de detenție. La fel, a fost asigurată confidențialitatea discuției cu persoana aflată în custodie. Au fost intervievați 11 angajați ai poliției (ofițeri de urmărire penală, ofițeri de investigații, polițiști ce participă la reținere) pe domeniul de monitorizare.

D. REALIZAREA GARANȚIILOR LA REȚINERE

D1. REȚINEREA PERSOANEI DE POLIȚIE

Potrivit datelor oferite, în izolatorul IP Fălești au fost plasate 141 de persoane (7 femei și un minor), până la ziua monitorizării: -

2020

(până la 08.10.2020)

Numărul total de reținuți	Eliberați	Arest la domiciliu	Arest
141, 1 minor	0	0	141

2018

(până la 07.06.2018)

Numărul total de reținuți	Eliberați	Arest la domiciliu	Arest
16, 1 minor	7	0	10

2017

Numărul total de reținuți	Eliberați	Arest la domiciliu	Arest
14	4	0	10

Potrivit angajaților chestionați, durata deplasării persoanei de la locul reținerii până la sediul poliției variază de la 10 min la 3 ore, fie în dependență de distanță. În această perioadă, reținuților le sunt asigurate facilitățile după necesitate de la 10 min până la 2 ore.

40% dintre angajații chestionați au reiterat că nu au recurs la aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și armei de foc. Unii, însă au menționat că recurg la procedeul de tip sambo sau aplicarea gazelor lacrimogene la reținere.

Majoritatea angajaților chestionați au reiterat că explică motivele reținerii. Iar, drept temei de reținere reprezintă prevederile art.166 Cod de procedură penală.

Aici, merită de menționat că temeiul reținerii urmează a fi expus și explicat în toate cazurile. Acesta prezintă importanță pentru ambele părți (i) reținut, pentru a-și construi strategia apărării; a conștientiza că recunoașterea vinovăției este o chestiune de demnitate, odată ce faptul a fost atestat, respectiv, a purcede la cooperarea cu autoritatea, în vederea specificării tuturor circumstanțelor (aspect care conlucrează și cu îmbunătățirea propriei situației: procedură simplificată) și (ii) formarea unui dialog viabil prin informarea imediată a persoanei reținute – croirea unor metode amiabile, care incusiv ar permite detesarea existenței sau a inexistenței elementelor infracționale.

D2. ASIGURAREA DREPTULUI LA INFORMARE ÎN CADRUL REȚINERII:

Codul de procedură penală în art. 11 (5), art. 64 (2) (2), art. 66 (2) (2) și art. 167 (1) prevede dreptul persoanei bănuite/învinuite de a primi imediat informații cu privire la drepturile de care dispune, într-o limbă pe care o înțelege.

Prevederi similare se conțin în art. 25 alin (5) pct. (10) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului (nr.320 din 27.12.2012).

Codul de Procedură Penală conține prevederi generale cu privire la modul în care este informată persoana reținută privind drepturile sale, stabilind că această informație trebuie să cuprindă drepturile de care dispune persoana reținută, în conformitate cu art. 64 CPP, inclusiv dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, de a da explicații care se includ în procesul-verbal, de a beneficia de asistența unui apărător și de a face declarații în prezența acestuia.

Organul de urmărire penală îi asigură bănuitului posibilitatea să-și exercite dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele care nu sânt interzise de lege și aduce la cunoștință fără întârzieri persoanei reținute drepturile și obligațiile prevăzute de art. 64 din Codul de procedură penală.

Majoritatea angajaților chestionați au susținut că informează persoana reținută despre drepturile procesuale la etapa reținerii în mod *verbal* sau *scris* (*inclusiv contra semnătură*).

70% din chestionați au menționat că momentul informării persoanei în privința drepturilor procesuale la etapa reținerii este „*momentul propriu-zis al reținerii*”, și alții au susținut că „*la sediul poliției*” și „*în timpul întocmirii procesului-verbal de reținere*”. **Prevalarea indicatorului „în timpul reținerii de facto” este unul îmbucurător. Acest indice, coincide cu standardul legislației procesual-penale**

care invită la o informare imediată, ne-tergiversată. Persoanei reținute urmează a-i fi create condițiile necesare de observație a modului în care îi sunt respectate drepturile în timpul aplicării instituției reținerii.

Reiterăm că informarea privind drepturile procesuale existente la etapa reținerii urmează a fi efectuată din start (reținerea de facto) și reamintită la fiecare acțiune procesuală, cu specificarea ondulațiilor fiecărei facultăți, intensificând în acest mod conceptul că autoritatea acționează petru colectivitate și nu împotriva unei persoane. Elementele infracționale vor fi atestate, dat fiind capacitatea acestora de a se amprenta, dar este utilă și colaborarea pretinsului autor al infracțiunii, care deși, obținând un nou statut, poate beneficia de anumite drepturi și facilități adaptate circumstanțelor restrictive.

Cât privește locația informării persoanei despre drepturile procesuale la reținere, majoritatea au menționat că aceasta are loc la „locul reținerii”, sau „în transport” și „la sediul poliției”. Aici, amintim că indicatorul „la locul reținerii” este unul prețios în materia informării despre existența drepturilor aflate la îndemâna persoanei reținute, dar se face necesară și reamintirea acestora la fiecare etapă parcursă în interiorul reținerii – pentru a se asigura faptul că persoana reținută a acționat sub consimțământ informat, a evaluat calitatea prestației ofițerilor de poliție, etc.

Indicatorul „la locul reținerii” (preponderent) aflat în conexiune cu indicatorul „în momentul reținerii de facto” reflectă menținerea unei practici sănătoase, demonstrează faptul că nu au fost denaturate datele chestionarelor. Construcția chestionarului permite verificarea autenticității răspunsurilor oferite anterior – dublând testarea, delimitând aspectele vulnerabile.

Toți angajații chestionați au susținut că persoana responsabilă de anunțarea persoanei reținute despre drepturile procesuale la reținere este „ofițerul de poliție care a reținut persoana și care a întocmit procesul-verbal”. Informarea despre drepturi, potrivit chestionaților este reflectată în *procesul-verbal de reținere*. Majoritatea au susținut că explică fiecare drept în parte la etapa reținerii. La fel, chestionații au afirmat că în incinta IP există panouri informative privind drepturile și obligațiile la etapa reținerii. *Scrisorile de drepturile* donate de Fundația Soros-Moldova nu au fost observate fiind afișate în incinta izolatorului.

Reținuții uzează de dreptul de a tăcea doar în 20% de cazuri. În același timp, majoritatea angajaților susțin că explică reținuților despre dreptul la tăcere/ drepturile procesuale și se asigură că aceștia au înțeles esența acestuia, inclusiv prin consemnarea în procesul-verbal de comunicare a drepturilor sau prin feedback și contrasemnătură. **Merită să menționăm că recurgerea la explicarea dreptului la tăcere reprezintă un prim-indicator al faptului că persoana reținută nu este/ nu a fost supusă la acte de rele tratamente sau tortură.**

Menționăm că potrivit chestionaților, reținuții, precum și apărătorii în rare cazuri obiectează asupra procesului-verbal de reținere.

D3. ASIGURAREA DREPTULUI LA INFORMAREA RUDELOR DESPRE REȚINERE:

Potrivit chestionaților, rudele/apropiații sunt informați cu privire la reținere conform art.173 (alin.1) din Codul de procedură penală al R. Moldova în special telefonic de către ofițerul de poliție.

La fel, informarea poate avea loc prin intermediul telefonului mobil al persoanei reținute. În caz că persoana reținută nu dispune de telefon mobil, ofițerul de urmărire penală îi oferă telefonul său mobil. Aceasta are loc în timpul întocmirii procesului-verbal de reținere. În cazul în care rudele nu dețin telefon, informarea lor are loc prin intermediul inspectorului operativ de sector. Majoritatea au susținut că în practică nu au existat temeieri pentru amânarea înștiințării rudelor sau terțelor persoane despre faptul reținerii.

D4. ASIGURAREA DREPTULUI LA AVOCAT:

Potrivit art. 167 din Codul de procedură penală organul de urmărire penală, în timp de o oră după reținerea persoanei, solicită oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau unor alte persoane împuternicite de acesta desemnarea unui avocat de serviciu pentru acordarea asistenței juridice de urgență. Solicitarea de a desemna un avocat de serviciu este prezentată în scris, inclusiv prin fax, sau la telefon.

În Fălești activează 8 avocați ce prestează asistență juridică garantată de stat. Potrivit angajaților poliției, avocații se prezintă ori de câte ori este necesar la IP în perioada de la 20 min. - 1 oră.

Cât privește acțiunea de explicare a dreptului la asistență juridică, majoritatea chestionaților au enunțat că acest drept se realizează prin *apelarea la serviciul Asistenței juridice garantate de stat sau se consemnează în procesul-verbal*. **Avocatul Poporului menționează că explicarea dreptului la asistență juridică este una dintre obligațiile pozitive esențiale ale ofițerilor de poliție. Persoana reținută mediat își poate apăra interesele și le poate racorda în spiritul juridic. Implicarea tuturor participanților în proces, oferirea spațiului și a ustensilelor necesare exercitării acestui drept, garantează descoperirea tuturor circumstanțelor relevante ale cazului, la finalul cărora, actul justiției se poate bucura de încrederea societății.**

Merită o apreciere pozitivă a faptului că majoritatea chestionaților au declarat că inițial *avocații discută/ discută confidențial cu persoana reținută*, după care au loc audierile propriu-zise. La fel, angajații IP au susținut că comportamentul avocaților în raport cu aceștia este unul *amabil*.

50% din chestionați au enunțat că **nu** au solicitat informații de la persoana reținută până la sosirea avocatului. Alți 30% din chestionați au refuzat să răspundă, iar 10% au notat că *doar dacă există acordul persoanei de a depune declarații*. **Avocatul Poporului susține că persoana reținută nu poate fi supusă unui exercițiu de interogație în absența apărătorului. O asemenea practică ar însemna intimidarea acesteia; reproșarea dreptului de reprezentare, dar și desființarea oricărei acțiuni inițiate în lipsa reprezentantului convențional, într-un echivalent eforturile conjugate ale ofițerilor de poliție s-ar solda cu o muncă de coș. Respectarea garanțiilor procesuale ale persoanei reținute prezintă temelia acțiunii.** Totuși, preponderența indicatorilor de ne-admitere a audierii persoanei reținute în lipsa apărătorului demonstrează faptul că angajații IP Fălești se conformează principiilor legislației procesual-penale, prin efect, creează un echilibru al armelor

părților, oferă împrejurimi necesare pentru organizarea unui concurs veritabil al replicilor și al descoperirii adevărului.

D5. ASIGURAREA DREPTULUI LA INTERPRET/ TRADUCĂTOR LA REȚINERE:

IP Făleşti dispune de un traducător, care efectuează traduceri din/în limba rusă. În practică, nu au avut loc cazuri de reținere a persoanelor străine.

Polițiștii înțeleg că persoana reținută are nevoie de interpret sau traducător *prin dialog, acte de identitate și contrasemnătură*. În aceste cazuri, aceștia apelează imediat la *serviciile unui traducător sau încep audierile în limba posedată de reținut* (nefiind explicate ce s-a avut în vedere). Practic, în toate cazurile participă doar *un interpret autorizat*, și doar 10% au reiterat că participă *interpretul autorizat, angajat al poliției*. Interpretarea are loc în prezența fizică a persoanelor. Interpretul se prezintă de la imediat la 30 min. La fel, unii angajați recunosc că *nu există specialiști*. Calitatea interpretării este *medie sau bună*.

Majoritatea chestionaților au enunțat că interpreții și traducătorii participă *la toate* acțiunile procesuale. **Acești indicatorii sunt îmbucurători. Acțiunile procesuale neînsoțite de către interpret nu sunt inițiate, iar persoanelor reținute li se oferă condiții prielnice pentru organizarea apărării, dar și pentru captarea informațiilor din interiorul procesului investigativ.**

D6. DURATA PRIVĂRII DE LIBERTATE:

Durata privării de libertate nu depășește 72 ore. Totuși, în perioada pandemiei publice, durata aflării persoanei reținute în izolator a fost extinsă **de până la 7 zile**. Nu au fost admise întrevederi cu rudele, nici o persoană străină nu a putut să intre în izolator pe perioada pandemiei.

Potrivit chestionaților, persoanele reținute sunt plasate imediat în izolator, fie în decurs de 1-3 ore, după ce are loc întocmirea procesului-verbal de reținere. Chestionații au susținut că durata aflării reținuților în izolatorul IP Făleşti este de până la 3 zile sau 3 zile. La fel, aceștia au declarat că **nu** cunosc despre numărul persoanelor deținute în izolator la ziua monitorizării, fie au evitat să răspundă. **Aici, opinăm că indicatorii de natura „nu cunosc” nu sunt acceptabili în exercițiile de evidență. Angajații inspectoratelor de poliție urmează a ține cont de toate particularitățile care le învâluiesc activitatea. Indiferența față de numărul persoanelor aflate în IP nu poate fi tolerată. Or, aceasta ar însemna și indiferența față de orele petrecute în IP; indiferența față de detenția separată: bărbați, femei, minori sau supraaglomerare și condiții de detenție.**

D7. ASIGURAREA DREPTURILOR MINORILOR LA REȚINERE:

IP nu dispune de o cameră pentru audierea minorilor. Minorii sunt reținuți doar în cazuri de crime grave, de rezonanță sau cu vătămări. În primul semestru a fost reținut 1 minor. Psihologul IP nu participă la acțiunile procesuale privind minorii.

D8. ASIGURAREA DREPTULUI LA EXAMINARE MEDICALĂ LA REȚINERE:

Asistența medicală a deținuților este asigurată ori de câte ori este necesar. Izolatorul dispune de un felcer angajat pe 0,5 salariu și se prezintă la necesitate. În cazul crizelor de sănătate la deținuți, felcerul sau angajații poliției solicită serviciul medical de urgență (112).

Reținuții se examinează de către felcer atât la intrare, cât și la ieșire din izolatorul de detenție provizorie. Potrivit Registrului de evidență a fișelor de examinare medicală a persoanelor reținute în IDP, ultima examinare medicală a avut loc la data de 03.10.2020. La momentul vizitei, feldcerul lipsea.

Astfel, la întocmirea procesului-verbal de reținere se face o „*examinare vizuală*” a persoanei reținute în cadrul IP, aceasta fiind întrebată despre starea sa fizică, apoi au loc însemnări în procesul-verbal. În cazul în care sunt depistate leziuni corporale sau persoana bănuită invocă probleme de sănătate, este apelat serviciul 112, care stabilește leziunile corporale, iar ofițerul de urmărire penală înscrie însemnările respective în procesul-verbal de reținere.

Angajații chestionați au susținut că examinarea medicală are loc *în izolator*, iar din lista persoanelor prezente la examinarea medicală sunt *persoanele de serviciu*. **Aparent, se creează impresia că ofițerii poliției ce realizează reținerea și actul reținerii nu-și manifestă în continuare interesul față de asigurarea altor garanții fundamentale la reținere.**

Menționăm că potrivit normelor Comitetului European pentru prevenirea torturii, examinarea medicală a deținuților plasați în custodia poliției reprezintă una din cele trei garanții fundamentale împotriva relelor tratamente. Medicul trebuie să consulte și să examineze fiecare deținut cât de repede posibil după admiterea acestuia în instituție și după aceasta să-l examineze, în caz de necesitate, cu scopul de a descoperi boli fizice sau psihice și a lua toate măsurile necesare; a separa deținuții bănuiți de existența unor boli infecțioase sau contagioase; a depista defectele fizice sau psihice care ar putea dăuna procesului de reabilitare și a determina capacitatea fizică de lucru a fiecărui deținut (*SMR*, Regula 24).

E. CONDIȚIILE DE DETENȚIE

Condițiile de detenție în izolatorul IP rămân a fi neschimbate comparativ cu vizitele precedente. Izolatorul de detenție provizorie al IP Fălești se află în demisolul inspectoratului. Capacitatea izolatorului – 9 celule dintre care 5 funcționale. Activitatea a 4 celule a fost sistată.

La momentul vizitei:

- celula nr.1 – era utilizată în calitate de depozit.
- celulele nr. 2, 3, 4, 5– destinate pentru două persoane.
- celula nr., 6 – destinate pentru patru persoane.

Izolatorul dispune de cuverturi și saltele vechi și uzate. Perne și seturi de albituri nu există.

Condiții în celule funcționale:

- Celulele dispun de veceu și lavoar nedelimitat de celulă;
- În celula nr.2, deși nu se deținea nici o persoană, era gunoi;
- Ferestrele celulelor sunt de dimensiuni mici, acoperite cu trei rînduri de gratii metalice;
- Celulele dispun de lumină artificială, de intensitate mică;
- Lenjeria de pat lipsește, la disponibilitatea reținuților sunt numai saltele și plapume învechite;
- Aerisirea artificială este funcțională;
- Celulele sunt asigurate cu încălzire centralizată pe timp de iarnă, însă în celule nu sunt instalate calorifere, căldura vine pe țeava de jos care este instalată lângă fereastră. Doar în cabinetul de audiență sunt instalate trei secții de calorifere.

Foto_OAP_IPFălești_celule_IDP_08.10.2020

Baia. Izolatorul este asigurat cu baie de tip duș și un veciu. Peretii sunt vopsiți. Podeaua este acoperită cu teracotă, care în unele locuri este deteriorată. Este instalat sistem de încălzire a apei (boiler). Persistă un miros neplăcut și nociv. Din spusele angajaților baia este efectuată la solicitarea reținuților, nu mai rar de o dată în săptămână.

Foto_OAP_IPFălești_baia_IDP_08.10.2020

Alimentația reținuților. Alimentarea persoanelor reținute are loc de 3 ori pe zi. Meniul este pregătit și preparat de o cafenea din oraș. Mâncarea este adusă de angajații poliției de la cafeneaua respectivă în containere de plastic. Hrana se păstrează în Sala de repartizare a hranei unde este instalată și o plită electrică incorporabilă.

Foto_OAP_IPFăleşti_sala de repartizare a hranei_IDP_08.10.2020

Curtea de plimbare. Spațiul pentru plimbarea deținuților are acoperiș pe o porțiune în caz de plimbări pe timp de ploaie sau zăpadă. Nu este instalată vreo banchetă. Potrivit angajaților, reținuților li se acordă dreptul la plimbare în fiecare zi pentru o oră.

Biroul de audiență (cameră de anchetă). Inspectoratul dispune de un birou denumit cameră de anchetă. Această odaie este destinată pentru audieri cu ofițerul de urmărire penală, procurorul și avocatul. Biroul este dotat cu masă și scaune.

Evidența audierilor este înscrisă în Registrul scoaterii persoanelor deținute din celule în IDP al IP Făleşti nr.6820. Durata audierilor persoanelor reținute atât de procurori, cât și de avocați durează timp de cca 10 min.

Evidența deținuților plasați în IDP al IP Făleşti are loc prin 2 registre, fiind astfel diferențiat plasamentul reținuților aduși de IP Bălți sau alte instituții - de reținuții IP Făleşti.

Foto_OAP_IPFălești_sala_IDP_08.10.2020

F. INCIDENTE/ABUZURI/ RELE TRATAMENTE

La momentul vizitei, nu au fost identificate situații, acțiuni sau inacțiuni cu privire la încălcarea dreptului la integritate fizică/ psihică a persoanei. Potrivit **Registrului de evidență a recepționării și transmiterii plîngerilor, declarațiilor sau a altor informații despre pretinse fapte de tortură, tratament inuman sau degradant** au fost înregistrate 6 cazuri și transmise procuraturii spre examinare. Astfel ultimul caz fiind înregistrat la data de 01.09.2020. Toate cazurile includ acuzații de *exces la aplicarea uzului de forță și mijloace speciale din partea angajaților de poliție.*

G. CONSTATĂRI/ RECOMANDĂRI:

- A. Condițiile materiale din izolatorul de detenție **nu sunt conforme** standardelor minime de detenție. **Izolatorul urmează a sista sau renova. Detenția în continuare a persoanelor (inclusiv pe durata de 7 zile) poate fi considerată drept o formă de tratament inuman sau degradant;**
- B. Condițiile de muncă/ activitate ale gardienilor, biroul de examinare medicală din izolator sunt **inadmisibile**.
- C. De jure, angajații poliției chestionați susțin că respectă prevederile legale cu privire la reținere și asigurarea drepturilor fundamentale la reținere;
- D. Registrele din IDP ce țin de evidența persoanelor reținute/arestate, de examinare medicală, scoaterea din celule etc. sunt completate formal și necesită revizuite și aducerea în conformitate cu noile instrucțiuni ale IGP.
- E. A asigura examinarea medicală a tuturor reținuților/ deținuților plasați în IDP. Reiterăm că examinarea medicală a deținuților plasați în custodia poliției reprezintă una din cele trei garanții fundamentale împotriva relelor tratamente. Medicul trebuie să consulte și să examineze fiecare deținut cât de repede posibil după admiterea acestuia în instituție și după aceasta să-l examineze, în caz de necesitate, cu scopul de a descoperi boli fizice sau psihice și a lua toate măsurile necesare; a separa deținuții bănuși de existența unor boli infecțioase sau contagioase;

a depista defectele fizice sau psihice care ar putea dăuna procesului de reabilitare și a determina capacitatea fizică de lucru a fiecărui deținut;

- F. A se asigura că feldcerul izolatorului îndeplinește fișele de examinare la fiecare deținut plasat sau scos din celulă, inclusiv registrul de evidență a stării sanitare și a dezinfectărilor în IDP, registrul de evidență a maladiilor infecțioase în IDP și registrul de evidență a cazurilor de aplicare a leziunilor corporale/ traumatisme/ automutilări, declararea grevei foamei în IDP.

Urmare, a constatărilor în perioada vizitei, conducându-ne de prevederile art.24 a Legii nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul):

PROPUNEM:

- 1) A lua act de constatările și concluziile Raportului de vizită la IP Fălești din 8 octombrie 2020;
- 2) A plasa raportul pe site pentru informare și remiterea acestuia către IGP și IP Fălești;
- 3) A include constatările respective în Raportul tematic al Avocatului Poporului privind situația persoanelor reținute și aflate în custodia poliției.

Executor:

Iurie DUBENCO,

Consultant principal, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /

Coordonat:

Alexandru ZUBCO,

șef Direcție, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /